

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Cap. XI. De pace, & quid sit per se esse, & per se vita?

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

C A P V T XI.

De pace, & quid sit per se esse, & per
vitam esse, &c.

DOCE §. 1. & 2. Quid sit pax divina, & quo-
modo DEUS concilium pacifice coordinat, &
quod pax sit omnium unitiva, & confessus opera-
tiva. De quo D. Th. hic, & 2.2. quæst. 29. art. 1.
& 2.

§. 3. Omnia pacem appetere cum semetipsis,
atque esse coniuncta.

§. 4. & 5. esse etiam pacem in iis qua semper
moventur, nihilque sine pace consistere.

§. 6. DEUM quandoque dicit per se vitam &
alia hujusmodi, quandoque vero ea crescit que
ex participatione sunt & vivunt. De quo etiam
D. Thom. q. 8. 4. a. 5.

Documentum 71.
ex lect. 2.

Propter quam divine mentes unita intellectibus
suis ununtur, & unita, & rursus adigno-
tam ascendunt super mentem collocatorum commun-
ionem. Proper quam anime largissimas ipsorum
rationes unitentur, & ad vitam intellectualem congregan-
tes puritatem, provenient juxta proprietatem
suam via, & ordine per immateriale & simplicem
intellectum ad eam, qua est super intellectum unitio-
nem.

Expo. D. Th. Dicit ergo primo quod proper
Expositio primam & simplicem causam pacifice unitentem,
D. Thom. divina mentes id est Angeli tripliciter unitantur. 1.
Unusquisque secundum suum intellectum. 2.
propter quidam unitur ordinis quodam alijs Angeli unitis. 3. Secundum quod alterius ascendiunt
ad hoc quod conjugantur rebus divinis, que
sunt collocata super omnem mentem, & hoc
conjugatio est nobis ignorata.

Deinde cum dicit proper quam anime &c.
Ostendit effectum divine pacis in anima ratio-
nali, pro ut intellectus ad unitatem reducitur.
In qua quidem reductione triplex gradus conser-
vatur. Primum enim dicitur anima habere lat-
gillimam rationem, in qua una ratio se ad
diversa diffundit ex multis actibus, & effectibus
naturam rei investigando. Secundum, largius
rationis reducitur ad unitatem intellectualis pu-
ritatis, seu simplicitatis. Nullum enim effe-
ctum habetur in investigatio rationis, nisi ad in-
telligibilem veritatem perducatur. Tertius, quo-
dam ordinis per hujusmodi anima: calem & in-
tellectualem veritatem pervenit anima secundum
proprietatem sue virtutis, ut unitar DEO
qui est supra intellectum, cui non ita perfecte
anima in hac vita unita potest, sicut Angelis bo-
ni, &c.

Triplex est gradus reductionis ad unitatem.
V. Refolut. 77.

Documentum 72.
ex Lect. 3.

Si autem istos dicit paci, & paci bonis inimicis
Sri, qui libibus & furoribus, & variationibus,
& instabilitatibus gaudent, & nisi obscuris imagi-

nibus pacifici desideri tenentur, à passionibus mul-
tum moventibus impugnati, & istas sedare suile
desiderantes, & arbitrantur adiunctione semper
fluentum pacem habere seipso, non consecutionem
deletiorum se detinuntur perturbatos,

Expositio D. Thomæ. Dixerat Dionysius, Expositio
quod omnia desiderant pacem. Quærit ergo D. Thom.

quomodo omnia desiderant pacem, cum multa
sint quæ alteritate & difference gaudent? Solvit autem dubitationem secundum tres intel-
ligens, & modo secundum rationem intellectum,
quod scilicet multa alteritate gaudent, non referatur
ad appetitum naturalem, ut in præmissis,
sed ad voluntarium. Et dicit, quod si hic qui
move debitationem dicat illos homines inimi-
cipaci, qui gaudent in exercitiis tribus,
& interioribus communionibus, & instabilitatibus
qua videtur paci contrari. Dicendum
quod ipsi etiam homines detinentur à desiderio
paci. secundum quandam obscuram simili-
tudinem. Tales enim homines multum im-
pugnantur à passionibus quibus conuenerunt,
& sic eorum pax interea perturbatur. Hujus-
modi ergo impugnationem passionum ex desi-
deriis pacis sedate volunt, non sapienter sed
stulta. Putant enim quod possunt habere in-
teriorum pacem implendo superflus & inordinata
ita desideria, qui incitantur secundum varias
passiones, sed per hoc magis perturbantur,
dum non possunt consequi delectationes, à quibus
desiderant. impossibile est enim, quod homo
superflus, & inordinatus desideriis subje-
ctus, omnia desiderata consequi possit: & id-
eo tales querentes pacem, iter coimovunt,
ut ita desideria implentur: & quia variis deside-
riis subjacent, variationibus gaudent. Sapien-
ter autem hanc impugnationem passionum sedat,
si multa desideria repente, ad unum de-
siderium vere pacis converterentur.

Nota. Pacem quædere omnes etiam illi, qui
paci inimici videntur, passiones non pacifican-
tur indulgentia, sed abstinentia.

V. Refolut. 27. & 48. & 91.

Documentum 73.

Quid dicas quidem aliquis de benignitate pacem
diffundente secundum Christum: secundum
quoniam non tam didicimus bellum facere, neque nobis
ipsi, neque alii, neque Angelis, sed & cum
ipsi divinum secundum virtutem operabimur, secun-
dum providentiam IESU, omnia in omnibus coope-
rantes, sed & facientes pacem ineffabilem. & ex
seculo prefiguramus, & reconcilianti nos fibi ipse
in spiritu, & per ipsum, & in ipso Patre.

Expositio D. Thomæ. Determinat de pace Expositio
facta per Christi Incarnationem, dicens, D. Thom.
quod sufficiens aliquid dicere potest de pietate
DEI, que effundit pacem in mundum per
Christum: secundum quam pacem jam libera-
ti a peccato, didicimus doctrina & exemplo
Chi isti & interiori Spiritu sancti inspiratione,
non facere bellum peccando, nec contra nos-
metipos, nec discordando à sanctis Angelis,
sed per hanc pacem secundum nostram virtutem
operamur ea quæ DEI sunt simili cum sanctis
Angelis, & hoc secundum providentiam &
gratiam JESU, qui operatur omnia in omni-
bus

bus, & qui facit illam ineffabilem pacem, quae est ab eterno praordinata, per quam reconciliatur ipsi Christo in Spiritu sancto, qui est Spiritus dilectionis & pacis, per ipsum Christum, & in ipso Christo simul reconciliatur DEO Patti.

Pax vera per Christum.

V. Refolut. 4. & 9. 1.

C A P V T XII.

De Sancto Sanctorum, Rege Regum, Domino Dominiorum, Deo Deorum.

Dicitur S. D. **S**anctitatem esse ab omni scelere liberam, & omnino perfectam, & omni ex parte immaculatam puritatem. Quod citat D. Thom. 3. p. q. 27. a. 2. Th. 3. p. q. 27. a. 2.

Docet etiam quid sit regnum, quid dominatio & quid deitas, quam dicit esse que omnia videt providentia & bonitate perfecta, quod citat D. Th. 1. p. q. 13. a. 8.

Item quod ista de DEO prædicens addendo Idem 1. p. supereminenter, v.g. supereminens sanctitatem, & dominatio, quod citat D. Thom. 1. p. quest. 108. artic. 5.

Denique quod dicatur Sanctus Sanctorum, Rex Regum, Dominus Dominorum, & DEUS Deorum per excellentiam super omnes. Sanctos verò & Reges, & dominos, & deos appellat Scriptura principaliores ordines, quorum opera DEI munera participant ab inferioribus.

Quae omnia laè explicat D. Th. hic præter loca citata, in quibus meminit hujus capituli, & in q. disp. de pot. q. 9. a. 7.

Documentum 74.

Sanctitas secundum nos est ab omni immunditia libera, & perfecta, & omnino immaculata munditia.

Expositio D. Thomæ. Sanctitas secundum nostram acceptionem est munditia libera ab omni immunditia, & perfecta, & omnino immaculata munditia. In quibus verbis tres gradus munditiae degradus signantur, qui ad sanctitatem requiruntur. Primo est libertas ab omni immunditia: libertas autem servitutis opponitur; servus autem immunditiae existit, qui totaliter ab immunditia vincitur, & ei subiectus: primos ergo munditiae gradus est, ut aliquis ab aliqua servitute immunditiae libertate.

Secundus est, ut sit munditia perfecta: perfectum enim est, cui nihil deest. Contingit autem quandoque, quod aliquis immunditiae quidem non subiicit; deest tamen tibi aliquid ad munditiam, in quantum passionibus immunditiae inquietatur, quæ cum tolluntur, sit perfecta munditia.

Tertius gradus munditiae est, ut sit omnino immaculata. Maculata enim dicitur, quod non ab intrinseco, sed ab exteriori inquinatur. Erit ergo omnino immaculata munditia, cum non solum in se ipso aliquis puritatem habet, sed etiam nihil est exterioris, quod cum ad immunditiam trahere possit. Et in his tribus gradibus munditiae, ratio sanctitatis perfecte consistit.

V. Refolut. 3.

C A P V T XIII.

De perfecto & uno.

Dicitur S. Doctor, quomodo DEUS dicatur perfectus & unus: & unitatem in omnibus rebus reperiri, unde infert D. Th. 1. p. q. 12. a. 1. Unum nihil addere supra ens contrahens illud.

Item docet unitate sublata omnia petire, & ex DEO uno esse omnia, Trinitatem unitatem esse eminentissimam, & incognoscibilem.

Tandem concludit, predicta esse divina nomina qua ratione intelliguntur, & inde promittit ad symbolicam Theologiam transire.

Quia D. Thomas explicat hic, & citat loco adducto ex 1. p. & in 1. dist. 2. q. 1. a. 1. & 3. & q. disp. de pot. q. 7. a. 5. & q. 9. a. 7.

Documentum 75.

ex lect. 5.

Oportet & nos à multis ad unum virtute divina unitatis conversos unitive laudare totam & unam Deitatem.

Expositio D. Thomæ. Dicit ergo, quod oportet nos laudare totam & unam Trinitatis deitatem unitam, id est, secundum rationem unitus, ita quod convertatur à multis creaturis, quae participant unam ad id quod vere unum est, scilicet DEUM, & hæc conversio fit in nobis virtute divinae unitatis, dum eum consideramus, quod divina unitas est virtuosior omni unitate, omnia relinquentes in ipsam converteruntur. Hæc ille.

Toram & unam deitatem contemplemur, quod quidem perfectius est, quam per distinctas perfections, vel etiam mysterium Trinitatis distincte contemplari.

V. Refolut. 70.

Documentum 76.

Propter quod & ipsi per negationes ascensum prebonaverunt, sicut exsuscitantem animam ab his, que sunt ipsi connaturalia, & per omnes divinos intellectus pergentem, à quibus segregatum est, quod est super omne nomen, & omnem rationem, & omnem cognitionem. In ultimis autem totorum ipsi conjungentes, in quantum nobis illi conjugari est possibile.

Expositio D. Thomæ. Quia Theologi, id est, Apostoli, & Prophetæ considerantur, quod omnne nomen à nobis impostum deficit à DEO, ideo ipsi inter omnes modos, quibus in DEUM possumus ascendere per intellectum, præordinaverunt eum qui est per negationes, per quas quodam ordine in DEUM ascendimus. Primo enim anima nostra quasi suscitatur, & consurgit à ebus materialibus, quae sunt illi connaturalia, puta cum intelligentiis DEUM non esse aiquid sensibile & materiale, aut corporeum, & sic anima nostra negando pergit per omnes divinos intellectus, id est, per omnes ordines Angelorum quibus est segregatus DEUS, quiescet super omne nomen, & rationem, & cognitionem. Ad ultimum autem, anima nostra

DEO